Ar pascha wiſuſchehliga augſta Keiſara wehleſchanu.

Makſa ar peeſuhtiſchanu par paſti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 35 kap.
bez Peelikuma: par gadu 1 „ 60 „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 25 „
bez Peelikuma: par ½ gadu — „ 85 „

Makſa bez peeſuhtiſchanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bez Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bez Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „

Mahjas Weeſis.

Mahjas Weeſis teek iſdots ſeſtdeenahs no pilſt. 10 ſahkot.

Makſa par ſludinaſchanu:
par weenas flejas ſmalku rakſtu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rindu eenem, makſa 8 kap.

Redakzija un ekſpedizija Rigâ, Ernſt Plates bilſchu- un grahmatu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Petera baſnizas.

30. gada-gahjums. — Mahjas Weeſis iſnahk weenreiſ pa nedeku.

№ 25. Seſtdeen, 22. junijâ. 1885.

Mahjas Weeſi ar Peelikumu war paſtellet un **ſludinaſumus** nodot **Rigâ, pee Petera baſnizas.** Beſ tam „Mahjas Weeſi" war wehl paſtellet beſ daudſ peenemſchanas weetahm Peterburgas un Jelgawas Ahr-Rigâ u. Sarkandaugawâ, wehl zitâs pilſehtâs, kâ: **Jehſis:** Grahwel un Peterſon k. bodê; **Walmeerâ:** E. G. Trey k. bodê; **Walkâ:** M. Rudolff un Paulin k. bodês; **Rujenê:** J. Alkſne k. grahm.-bodê; **Limbaſchôs:** D. Uhder k. bodê; **Jelgawâ:** H. Allunan un Beſthorn k. grahm.-bodês; **Bauſkâ:** J. Beckmann k. grahm.-bodê; **Kuldigâ:** Beſthorn k. grahm.-bodê; **Wentspilî:** M. Ries k. grahm.-bodê; **Leepajâ:** Uſſtin k. grahm.-bodê; **Jaunjelgawâ:** A. Schwabe k. grahm.-bodê; **Tukumâ:** Baumann k. grahm.-bodê; **Talſôs:** H. Tow k. grahm.-bodê un bibliotekâ un Wolontſchewski k. grahmatu-bodê; **Kandawâ:** Jaegermann kga weeſnizâ; **Sabilê:** Ginter kga weeſnizâ. Tad wehl „Mahjas Weeſi" war apſtellet pee ſaweem zeen. draudſes mahzitajeem, ſkolotajeem un pagaſta ſkribwereem, kurus mihli luhdſu, tahdas apſtelleſchanas laipni peenemt.

Galwas naudas atzelſchana.

Jaunajam likumam par galwas naudas atzelſchanu ſchahds ſaturs:

1) galwas naudas nemſchana ar 1. janwari 1886 atzelama: a) pee wiſeem ſenakeem muiſchneeku un apanaſchu ſemneekeem un ziteem, uſ kureem ſihmejahs noſazijumi no 19. februara 1861 un no 26. junija 1863; b) pee Baltijas gubernu ſemneekeem, iſnemot tos, kas uſ krona ſemes; c) pee Maſkreewu kaſakeem un ziteem eebuhweeſcheem, kuri makſâ ſewiſchkus waj wiſpahrigus nodoklus, iſnemot tos, kuri makſâ obroka nodoklus.

2) ar 1. janwari 1887 galwas nauda galigi atzelama pee wiſeem makſatajeem pa wiſu walſti, iſnemot Sibiriju.

3) ar to paſchu 1. janwari 1887, eewehrojot, ka tanî datumâ notek terminſch, kur krona ſemneekeem jamakſâ obroks, ſchis nodoklis tà jaeegroſa, ka pilniga atpirkſchanahs war notikt 44 gadds.

4) finanzminiſtrim atlauts, tuhlin ſpert ſolus: a) preekſch krona ſemneeku obroka pahrgroſiſchanas taî ſinâ, ka wiſa ſumma, kurai buhs eenahkt zaur atpirkſchanos, nebuhtu pahraka par 45 prozenteem no tahs ſummas, kura tagad eenahk no ſcha nodokla, un ka iſdaliſchana notiktu taiſnigi pehz ſemes wehrtibas un eenahkumeem un b) preekſch pahrgroſijumeem, kahdi buhtu wajadſigi direkto nodokku un paſes likumôs.

Wiſs tas tà ſagatawojams, ka 1. janwarî 1887 jaw war ſtahtees ſpehkâ.

Tas ir weens no ſwarigakeem likumeem, kahdi bij gaidami. Ta ir reforma, kas war ſtahtees blakus nelaika keiſara Aleksandra II. leelajahm reformahm.

Galwas nauda jeb dwehſelu nodoklis peedereja pee wezu laiku atleekahm. Katra walſts, kas ſaſneedſ augſtaku attihſtibas ſtahwokli un eewed ſawâs finanzês labu kahrtibu, mehdſ atmeſt ſcho nodokli, tadehk ka tas guk uſ nabagakahm ſchkirahm, un jaunlaiku tautas ſaimneeziba atraduſe par derigaku, ka nodokli teek nemti no mantas waj eenahkumeem un newis no perſonahm. Galwas nauda Kreewijâ ſtahweja ſakarâ ar ſemneeku dſimtsbuhſchanu. Kad pehdejà tika aizelta, tad ari tuhlit radahs domas, ka ari galwas nauda atmetama, jo ſchis nodoklis padaudſ ſaiſtija katru pagaſta lozekli pee ſawa pagaſta, tà ka tas ari pehz dſimtsbuhſchanas atzelſchanas tomehr wehl nebij pilnigi brihws. Kreewu awiſes tadehk itin pareiſi tagad noſpreeſto galwas naudas atzelſchanu noſauz par ſemneeku brihwlaiſchanas papildinajumu.

Kad lihdſ ſchim negribeja kertees pee galwas naudas atzelſchanas, tad tas iſſkaidrojahs newis zaur galwas naudas zeeniſchanu, bet zaur ruhpehm, ka walſts finanzês nezeltos jukumi un truhkumi. Galwas nauda zaurzaurim eeneſa walſtslahdei 50 miljonu rubku, un tà ka pehz tahm nelaika Keiſara laikâ notikuſchahm leelajahm reformahm (kas makſaja daudſ naudas) un pagahjuſchâ Kreewu-Turku karâ muhſu walſts finanzes nebij ſeedoſchas, tad katris finanzminiſters bihjahs atmeſt nodokli, kas eeneſa tik daudſ naudas. Tagadejais finanzminiſters Bunge beidſot tomehr eedroſchinajees, reiſ kertees pee ſcha darba. Saprotams, ka pee tam wajadſeja gahdat par jauneem nodokleem, kas papilditu iſtruhkumu, kahds zelſees no galwas naudas atmeſchanas. Tas tad ari notizis. Laſitajeem ſinams, ka neſen tika eewests nodoklis uſ daſchadu kapitalu prozenteem, un ka tika pa-augſtinati daſchi tulles un akziſes makſajumi. Schee jaunee nodokli it ihpaſchi tadehk eewesti, lai waretu atzelt galwas naudu. Galwas naudas atzelſchanai leels ſwars ari tadehk, ka nu buhs eeſpehjams eewest reformu ari paſes buhſchanâ. Tagadejà paſes buhſchana, kà ſinams, ſtahw ſakarâ ar galwas naudas jautajumu. Pagaſtam ja-atbild par wiſu ſawu lozekku makſajumeem, un tadehk pagaſtam ari dota teeſiba, leegt nemakſatajam paſi. Kahdi gruhtumi un nelabumi zaur tagadejo paſes buhſchanu daudſkahrt zelahs, tas ir beeſchi bijis dſirdams. Schee gruhtumi bij tikpat nepatihkami paſineekeem kà pagaſtu waldibahm. Ari walſts waldiba tos koti labi paſina, bet newarja lihdſet, kamehr galwas nauda bij ſpehkâ. Augſchminetâ jaunajâ likumâ nu noſazits, ka wajadſigà paſes buhſchanas reforma ari lihdſ 1. janwarim 1887 iſdarama. Warbuht ta noteek jaw agrak, bet wiſadâ wihſê 1886. gads buhs pehdigais, kurâ jazihnahs ar wezâs paſes buhſchanas gruhtumeem un nelabumeem.

Jſ jaunà likuma redſams, ka Baltijas gubernâs galwas nauda preekſch weenas ſemneeku dalas, proti preekſch krona ſemtureem, wehl weenu gadu, t. i. no 1. janwara 1886 lihdſ 1. janwarim 1887 paleek ſpehkâ. Waj ta paleek ſpehkâ tik preekſch teem krona pagaſta lozekleem, kas krona ſemes pirzeji jeb nomneeki, jeb waj ta paliks ſpehkâ ari preekſch teem krona pagaſta lozekleem, kureem naw ſemes, par to laikam wehlak nahks tahlaki iſſkaidrojumi. Likuma Kreewu tekſtâ ſazits: „за исключеніемъ водворенныхъ на казенныхъ земляхъ". Eeksch-Kreewijâ wahrdu „водворенныхъ" gan mehdſ ſapraſt tahdâ wihſê, ka ar to apſihmê tahdus, kas dabujuſchi tà ſakot ſawu ſehtu jeb zeematu (дворъ), bet waj minetais wahrds ari Baltijas gubernâs, kur ſemneeku buhſchana atrodahs uſ zitada pamata, tà tulkojams, par to jaſchaubahs. Galwas nauda arweenu teek nemta no wiſa pagaſta, un pagaſta lozekku pulkâ no krona nekahda ſtarpiba neteek darita. Minetais likuma teikums tadehk laikam gribejis iſſchkirt tik krona pagaſtus no priwatpagaſteem, bet ne wis darit ſtarpibu krona pagaſta lozekku pulkâ. Tà tad krona pagaſteem nahkoſchâ gadâ gan wehl pa wezam buhs jamakſâ galwas nauda. Bet tas ari preekſch wineem ir pehdigais gads, jo no 1. janwara 1887 galwas nauda beidſahs wiſâ Kreewijâ (iſnemot Sibiriju). Bet ſaprotams, ka neweenam pagaſtam neteek atnemta teeſiba, peedſiht agraku gadu paradus no ſaweem galwas naudas paradneekeem. (B. W.)

Politikas pahrſkats.

Wahzija. No Emſes ſino, ka keiſars Wilhelms eſot wahjſch uſ kahjahm. Tadehk winſch wairs neiſejot, bet tik iſbrauzot.

Franzija. Tahs no awiſehm iſſludinatahs nelaika admirala Kurbê wehſtules, kas noteeſà Ferri miniſterijas iſtureſchanos Tonkinas jautajumâ, iſrahdijuſchahs par ihſtahm. Schihs wehſtules ſtipri pawairo bijuſchahs Ferri miniſterijas nelabo ſlawu. Schajâs wehſtulês Kurbê peerahda, ka leetas prateji tuhlit no pirmà gala pretojuſchees ekſpedizijai uſ Formoſas ſalu, kas gan makſajuſe daudſ upuru, bet pehdigi iſrahdijuſehs par gluſchi weltigu. Tahlak Kurbê peerahda, ka, ja Kinai buhtu karſch peeteikts un Franzija buhtu ſpehruſe duhſchigus kara ſolus, tad wiſs ſtrihdus buhtu pabeigts daudſ ahtraki ar maſakeem upureem un ar leelaku ſlawu. Schee Kurbê iſſkaidrojumi ihpaſchi republikaneeſchu partijai daudſ nepatikſchanas dara, kas ſtipri pabalſtija wiſus Ferri miniſterijas ſolus. Nahkoſchâs tautas weetneeku zelſchanâs warbuht daſchs labs republikaneeſchu tautas weetneeks wairs netiks no jauna par delegatu eewehlets.

Nelaika admirala Kurbê lihki iſ Tonkinas wed uſ Pariſi. Waldiba iſrihkos winam par godu lepnas tautiſkas behres.

Meera-lihgumâ ar Kinu noſazits, ka Franzuſcheem atlauts tirgot ar Kineeſcheem pahr Tonkinas ſauſuma robeſchu. Tahlak Kineeſchu waldiba apſolijuſehs, pee jaunahm dſelſszeła buhwehm likt zaur Franzuſchu ruhpneekeem iſgatawot wiſas preekſch dſelſszeleem wajadſigàs leetas.

Austro-Ungarija. Welegradas pilſehtâ, kur daudſ ſwehtzelneeku mehdſa noſtaigat, iſzehluſchahs daſchadas lipigas ſlimibas, tà ka waldiba eeſkatijuſe par derigu, ſwehtzelneekeem uſ kahdu laiku aiſleegt, apmeklet Welegradu, lai ſehrgas netiktu tahlak iſplatitas.

Anglija. Knapi ir diwi mehneſchi pagahjuſchi, ka Afganiſtanes robeſchu ſtrihdus leetâ ihpaſchi tagadejahs jaunahs miniſterijas galwenakee wihri Kreewijas politikai ſihwi uſbruka, proti tagadejais miniſtru preekſchneeks lords Salisberi un tagadejais Indijas weetneeks lords Tſchertſchils. Tamdehk tagad, kur ſchee wihri ir paſchi pee waldibas nahkuſchi, zelahs jautajums, kà wini pret Kreewiju iſtureſees. Peedſihwojumi gan rahdijuſchi, ka daſchi wihri, kas parlamentâ daſchreiſ runà it aſu walodu, pehzak, pee waldibas nahkuſchi, iſturahs it mehreni. Kà Anglu awiſe „Standard" ſino, tad brihwprahtigo pulkâ iſpauduſchahs walodas, ka Kreewijas ſuhtnis no ſawas waldibas dabujis pawehli, lai tas, tiklihdſ jaunà miniſterija eſot apſtiprinata, no Anglu waldibas praſot iſſkaidrojumu par tahm aſahm runahm, ko tagadejais miniſtru preekſchneeks lords Salisberi un lords Tſchertſchils eepreekſch parlamentâ runajuſchi pret Kreewiju. Abi minetee wihri, kà ſinams, bij pahrak nepeeklahjigi runajuſchi pret Kreewijas politiku Widus-Aſijâ. Wineem tamdehk wajadſehs par ſchahdu aſu walodu

Greeſu kehraji.

(Weenteeſigs ſoks.)

T. pilſehtâ dſihwoja kahds muſikants, Anſi Kradſchulis, kurſch bij koti leels ſkopulis, labpraht dſehra, ehda un ſmehkeja, kad tam kahds dewa, bet pats no ſewim nekad maku netaiſija walâ. Kad kahdu reiſi ar ziteem beedreem, t. i. ar ſaweem muſikas kolegeem, kopâ bij dſehris un negribeja ar labu makſat, tad ziti rokas peetureja un ziti atkal winam maku no keſchas iſwilka un peenahzigo daku, ko lihdſ tehrejis, aiſmakſaja. Kad maku peenahzigi atbahſa keſchâ atpakaļ, tad Anſis par to nemaſ nekaunojahs, bet turklaht wehl gahrdi paſmehjahs. Tà nu Anſis ar ſawu Juhliti — tà winſch mehdſa ſawu ſijoli noſaukt — pa ballehm un kahſahm eedams un ſkopi dſihwodams, bij tik daudſ eekrahjis, ka wareja ſew T. pilſehtâ diwtahſchigu naminu uſtaiſit. Apakſch ſemes, pirmâ tahſchâ, eekorteleja ſawu kaſinu, kura par to winam atmeta kahdu piliti peena. Wirs ſemes, t. i. otrâ tahſchâ, winſch bij pats uſ dſihwi apmetees.

Tur nu Anſis mahjoja ar ſawahm fabrikas eetaiſehm, t. i., ar ſawu Juhliti un auſchamahm ſtellehm, jo winſch pa wiſu apgabalu bij wiſu mahkſligakais maiſu wehweris. No Rigas daudſ ſuperfoſſatu fabrikanti pee wina darbu apſtelleja, jo neweens wehweris wiſâ walſtî neprata tahdus ſuperina maiſus auſt, kà winſch, proti gatawas ſupera kules, lai gan maiſu ſchuwejas, kurahm nu zaur to palika maſak darba, winu lahdeja, bet ſakams wahrds ſaka: „jo lahd, jo barojahs." Tà nu ari maiſu meiſtaram daudſ nekas nenotika. Bet kahdu rihtu peezeldamees, winſch ſew par brihnumu bahrſdu glaudidams uſkehra otru ſmakru, kas pa nakti bija peeaudſis; ſabihjees domaja: „kas ſin, waj nebuhſchu noburts!" jo winſch bij gauſcham mahnutizigs un tadehk no burwjeem bihſtijahs. Nu pee ſpeegela peegahjis, gribeja ſewi apluhkot, bet kas tas? Weena azs atwehrahs, otra mokahm tikai lihdſ puſei. Nu ahtri aiſſteidſahs pee tuwejà Schihdu puhſchkotaja Sludermana, kurſch T. pilſehtâ bij par leelako puhteju iſſlawets, un pee tam lehts; par wiſtu olu glahba, lai buhtu kahda waina buhdama. Sludermanis, maiſu fabrikantam ſmakru apluhkojis, tad nopuhtees un pa ſchihdiſki kahdus wahrdus murminajis, teiza, ka pa trim mehneſcheem un 9 ſtundahm buhſchot gluſchi kà weſels. Azi apluhkojis, teiza, ka katru wakaru wajagot ar 65½ grahdu ſtipru ſpirtu apſkalot; warbuht ka tad paliekſchot weſela, jo eſot gan apburts. Tà nu Anſis Sludermanam par palihdſibu kahdas wiſtu olas wina pika-banâ eemetis, aiſgahja zeribas pilns mahjâ. Sludermanis nekahdas dahwanas ſawâ rokâ neuehma; jo tad puhſchanas wahrdi paleekot neſpehzigi; tadehk preekſch tam bij eetaiſijis pee durwim kreiſajâ kaktâ ar wati iſoderetu pika-banu jeb naktsmizi, kurâ preekſch kahdeem 5 dutſcheem wiſtu olahm atradahs telpas.

10. junija wakarâ maiſu fabrikants nu naigi dewahs uſ P. weeſnizu, zeredams, ka warbuht tur ſawus beedrus atradiſchot preekſchâ un warbuht ka par welti no beedreem dabuhs ſpirtu preekſch wainigahs azs eeſwaidiſchanas. Anſis, weeſnizâ ar ſawu puſotru azi nonahzis, atrada ſawus 3 beedrus jaw preekſchâ, pee alus galda ſehdam.

Anſis, labwakaru padewis, noſehdahs pee ſaweem beedreem, teem ſawas behdas iſſtahſtidams. Nu eeſahkahs brandwihna dſerſchana, kur alu ſakuſkahm uſdſehra. Anſis gan wiſpirms gribeja ar pirmo glahſi ſawu apburto azi eeſwaidit, bet newareja un newareja glahſi augſtaku pazelt; jo par nelaimi mute bij preekſchâ; tadehk katra pilite mutê ween eeſlihdeja. Pee tam ari wehl laika bij deeſgan.

Nu nahza Anſa kahrta, pirkt reibſcho ſulu. Bet Anſis ſtihwejahs un ſodijahs, ka ſchim neeſot naudas, un pee tam eſot wehl tik nelaimigs; nu ſahka ſuhdſetees par puſazi un ſmakru, ka eſot jaw tà nelaimigs, tadehk buhſchot otrâ reiſâ praſit un zeenat; bet tahdas reiſas pee Anſa nekad newareja peedſihwot. Weeſnizas ſaimneeks Berenſons, kas ari bij leels joku mihkotajs, paſauza Anſa 3 beedrus ſewiſchkâ kambarî. Pehz kahda brihtina atkal wiſi iſnahza un wihpſnadami noſehdahs pee galda un eeſahka no jauna dſert; ir Anſam glahſe pakaļ glahſei weegli lija mutê. Pehz tam weeſu ſaimneeks, eekahſedamees, eeſahka tà ſtahſtit: „Waj ſineet, draugi, ſchoriht dabujam no Peterburgas wehſti, ka tur gribot eerihkot jaunu ſwehru dahrſu, kur ari muhſu greeſes nedrihkſtot truhkt. Tadehk, ja Jums buhtu patikſchana, tad waretu ſawu laimi pamehginat; jo par katru putnu teek ſolits 25 rbl. gabalâ." — Anſis klauſijahs muti lihdſ auſim atplehtis un tad pihpî no jauna tabaku eebahſis, aiſkurinaja, ar ſchkiltawu uguni eeſitis.

Berenſons wehl teiza: „Ja gribeet greeſes ſakert, tad Jums doſchu padomu, kà tas darams: Jums vajaga tahda maiſa, kas naw ar dſelſs adatu ſchuhts, naſis un ſchkiltawas, kà ari ziti dſelſu rihki nedrihkſt buht klaht." Anſis no preeka gandrihſ eekleedſahs un eeſauzahs: „Man wehl mahjâ 5 gatawi neſchuhti maiſi!" Kà runats, tà darits! Anſam 25 rubl. kà naſis durahs ſirdî; jo ſihkſts un naudas kahrigs buhdams, zereja eeguht leelu bagatibu.

Anſis bij ar jauno maiſu drihſ atpakaļ un wiſi tſchetri dewahs aiſ T. pilſehtas, aiſ kahdas grawas, D. kga ahbolina laukâ, kur greeſes greeſa ka ſnipſchkeja ween. Tè nu iſzehlahs leels ſtrihdus: katris gribeja buht kehrajs. Kerſchana tika eerihkota ſchahdâ wihſê: Diweem wajadſeja maiſu katrâ puſê turet, weenam lihſt maiſâ un greeſu ſagaidit un nokert, jo tas buhtu ihſtais kehrajs; tſchetreem bij jaeet dſiht. Anſis wehl labas magaritſchas ſolija, lai winam atlautu lihſt maiſâ un pee tam wina paſcha maiſs. Ziti ari bij ar meeru; Anſis eelihda maiſâ. Weens nu likahs tuhlin breenot pa ahbolinu, it kà dſihtu greeſu, bet tè — krapts! — maiſs zeeti! Anſis palika eekſchâ un maiſa gals tika aiſſeets; leelà greeſa bija nokerta. Anſis nu gan ſaprata, ka ir peejokots, bet bija par wehlu.

Winſch praſija, ko ar winu buhſchot darit. „Ja muti netureſi, tad metiſim maiſu eſarâ." Anſis gan ſolija dot labas ſpriſkas, bet tas netika klauſits; maiſu ar Anſi pa plezu likuſchi, ſteepa uſ weeſnizu, kur pa to ſtarpu bij daudſ weeſu ſaraduſchees, greeſu redſet. Anſis gan buhtu maiſu pahrgreeſis, ja naſis buhtu bijis klaht. Weeſnizâ nonahkuſchi, maiſu nolika uſ benka, un nu katris gribeja redſet leelo greeſu. Maiſs nu tika attaiſits un iſ ta iſlihda muhſu Anſis, klahtbuhdameem par leeleem jokeem. Anſis, no maiſa tizis ahrâ, gribeja ſaweem jokotajeem

dot isskaidrojumu. — Awises wispahrigi spreesch, ka ari tagadejais Anglijas ministru preekschneeks Salisberi raudsischot ar Kreewiju meerigi islihgt.

„Köln. Ztga" sino, ka Widus-Asijas jautajumâ brihsâ laikâ buhschot panahkta weenoschanahs starp Angliju un Kreewiju. Kreewu waldiba Afganeem atstahschot Meritschapu un tà saukto Sufolgoras aisu.

Italija. Lihds schim Italijâ bija par ministru preekschneeku Depretis. Tagad wina ministerija beigusehs un pascham Depretisam atkal usdots, sastahdit jaunu ministeriju. Neilgôs gadôs Depretisa ministerija jaw wairak reisu bijuse peespeesta atkahptees un katru reisu tahs weetâ atkal eestahjahs ta pascha Depretisa ministerija. Kà Wahzijâ Bismarks palizis par muhschigu ministru preekschneeku, kas paleek sawâ amatâ, weenalga, kahdahm partijahm balsu wairakums tautas weetneeku sapulzê, tapat ari Italijâ daudz gadu neweena ministerija newar zitadi sastahditees, kà sem Depretisa wadischanas. Tautas weetneeki alasch naw meerâ ar weenu waj otru ministeri, bet tà ka ministri mehds wisi turetees zeeschi kopâ, tad atgadahs, ka wisa Depretisa ministerija teek pahrbalsota un peespeesta atkahptees no amateem. Ir wispahri pasihstams, ka Depretis ir weens no kreetnakeem un ismanigakeem politikeem, tadehl pehz wina ministerijas atkahpschanahs no amata katru reis iszelahs wehleschanahs, ka Depretis no jauna paliktu par ministru preekschneeku un sastahditu jaunu ministeriju. Tas tad ari schoreis notizis. Tagadejais ministerijas pahrgrosijums isskaidrojahs ihpaschi zaur Gladstona ministerijas krischanu Anglijâ. Italija, lai gan eeraugama par leelwalsti, tomehr naw tik spehziga, ka ta politiskâ sinâ waretu stahwet pate us sawahm kahjahm, tamdehl ta meklê atbalstu waj nu pee weenas jeb otras zitas leelwalsts. Kahdus gadus atpakal ta noslehdsa draudsibu ar Wahziju un Austriju. Pehzak, kad Gladstona ministerija Anglijâ nodibinajahs, Italija eeskatija par derigaku, draudsetees ar Angliju. Lai jaunâ draudsiba ar Angliju paliktu stipraka, Italija sem ahrleetu ministra Mantschini isrihkoja ekspedizijas us Abesinijas peekrasti, Egiptes deenwidôs, lai, ja buhtu wajadsigs, waretu Angleem sneegt palihdsibu Sudanâ, kas mehginaja Mahdiju apkarot. Bet tê negaidot iszehlahs Anglijai strihdus ar Kreewiju Afganistanes robeschu dehl. Anglijas kara-spehkam Sudanâ ari nemas neweizahs, tà ka waldiba eeskatija par derigaku, ekspediziju saukt mahjâ, zaur ko Italija, sawus kara pulkus pee Sarkanahs juhras sapulzejuse, newareja Angleem wairs nekahdu draudsigu palihdsibu sneegt; pehdigi wehl tika brihwprahtigâ Gladstona ministerija gahsta, kas ustureja draudsibu ar Kreewiju, bet eenihda Wahziju un Austriju, un nu tahs weetâ sastahdijusehs konserwatiwa jeb wezu laiku aisstahwetaju ministerija, kas ir wairak waj masak Kreewijas eenaidneeze, bet jo stipraka draudsene ar Wahziju un Austriju. Zaur to Italija bij peespeesta, sawu lihdschinigo politiku atkal pahrgrosit un sahkt meklet senako draudsibu ar Wahziju un Austriju; bet waj pehdejahs pilnigi ustizesees tahdai walstei, kas sawu politiku grosa pehz tam, no kuras puses wehjsch puhsch, to nahkamiba rahdihs.

Spanija. Koleras sehrga Spanijâ wehl arweenu stipri plosahs. Ari Madridê isgahjuscho sestdeen diwi zilweki nomiruschi koleras sehrgâ. Tomehr sehrga wehl tê naw nezik isplatijusehs.

Serbija esot ar Austriju noslehguse slepenu lihgumu, pehz kura Austreeschu karapulkeem brihw eet zaur Serbijas robeschahm us Albaniju un Wez-Serbiju. Austreeschu waldiba scho lihgumu tamdehl noslehguse, lai ta waretu Balkanu pussalâ spert droschakus solus, zik drihs starp Kreewiju un Angliju iszeltos nopeetns eenaids.

Eekschsemes sinas.

Baltijas domenu pahrwaldneeks domenu ministerijai eesneedsis preekschlikumu par Kursemes krona semneeku mahju pahrdoschanu winu tagadejeem rentneekeem.

Baltijas skolotaju seminara pahrzelschana no Rigas us Kuldigu, kà „Heimathe" sino, schogad wehl nenotikschot, bet tikai pehz 1. janwara 1886; tadehl ari peenemschanas eksameni augustâ wehl notiks Rigâ.

Baltijas skolotaju seminarâ, Rigâ, kà „Rischsk. Westn." sino, schogad kursu beiguschi 13 mahzekli, proti: Aleksanders Ahbols, Wasilijs Aleksandrows, Jahnis Winkmans, Jahnis Sanders, Mahrtinsch Kremans, Peters Meschwehwers, Andrejs Pakalninsch, Pawels Pukits, Jehkabs Rode, Augusts Silinsch, Adams Eglits, Andrejs Eserkalns un Antons Ernests. No teem ir 7 pareistizigi un 6 lutertizigi; pehz tautibas — 12 Latweeschi un 1 Kreews. Par uszihtigu mahzischanos dabuja naudas dahwanas: Ahbols, Kremans, Rode, Winkmans, Sanders, Pukits un Eglits. Usnemschanas eksameni seminarâ sahksschotees 7. augustâ.

Majorôs zeturtdeen, 12. junijâ, „Austras" beedribas jaunbuhwejamam kugam swineja kihla likschanu, beedribas waldes un daudz weesu klahtbuhschanâ. Kugis buhschot lihds 500 reg. tonu leels. Buhwetaji ir Putnin un Sommer kgi.

Paregone. Dubultôs, kà „Rischsk. Westniks" sino, pee kahda loga atronotees lapa papira ar Wahzu usrakstu „Wahrsagerin".

Pinku muischas meschâ, kà „Heimathe" sino, jaw pahris deenu degot meschs, un wisi puhlini, aprobeschot degumu, lihds schim bijuschi weltigi.

Zehsu pastmeistars, titularrahts K. v. Stövern, kà „Wald. Wehstnesis" sino, 15. junijâ atlaists no amata.

Alukfnes draudsê barons G. v. Koskul pahrdewis sawu triju Kolberga, Wihsikuma un Bejas muischu pagastôs 25 semneeku zeematus, kopâ 407 dahld. leelus, par 68,886 rbl., t. i. dahlderi zaurmehrâ par 169¼ rbl.

Pee Lugaschu pagasta nama, Kimberu kroga tuwumâ, kà Walkas „Anzeiger" raksta, atronahs diwi eewas koki, pehdas 20 augsti. Tee nesen atpakal wehl bij sali un stahweja pilnôs seedôs, bet nu no masa dseltena tahrpa pawisam noehsti un plikee sari un sarini no augschas lihds apakschai apwilkti sudrabainu tihklu, kahds nekad tur ne-esot redsets.

Kokneses Lihdzês winu otrdeen sibens eespehris ehrbegî un nonahwejis kahdu wihru. Spehreens bijis aukfts.

Walmeerâ rahtes sekretars, titularrahts Dschons Klebergs, us pascha luhgumu, atlaists no amata; wina weetâ eezelts Walmeeras pilsehtas waldes sekretars Georgs Erdmans.

Is Limbascheem „B. W." sino: Jaw agraki tika wehstits, ka 5. keis. Rigas draudsesteesas preekschsehdetajs Julius Baldina kungs eezelts par draudsesteesnesi 2. Rigas draudsesteesâ. Wina weetâ par 5. Rigas draudsesteesnesi tika eezelts Wezmuischas (Susikaschu) ihpaschneeks Teodors barons Mengdena kungs. Wispahrigi pasihstama leeta, ka ar draudsesteesas preekschsehdetaju mainischanos ari mainahs winas sehdeklis. No schejeenes, kur 5. draudsesteesa sabijuse kahdus 7 waj 8 gadus, wina ar 7. juniju nobeidsa aiskrawatees us Wezmuischu, paschâ juhrmalâ. Zaur to tad ari schahs draudsesteesas aprinka prahwneekeem buhs tahdas pat nepatikschanas, kà. 2. Rigas draudsesteesas prahwneekeem zaur sehdekli Igatê, jo ari Wezmuischa atrodahs draudses teesas aprinka galâ. Dascham Waltenbergeetim jeb zitam Mas-Salazes draudses eemihtneekam buhs jasoko jeb jasprihscho kahdas simts werstis. — Ari schai pilsehtinai — lai gan zitâ sinâ — schi mainischanahs nahk par schehlumu. Draudses teesa no wisahm pusehm ataizinaja leelu daku publikas. Katrs schê buhdams apgahdajahs daschdaschadas leetas; tà amatneekeem kà tirgotajeem radahs leelaki eenahkumi. — Draudsesteesas laikâ sewischki peeauga dsehreenu pahrdotawu skaits tik leelâ mehrâ, ka winu pa weenai nahza us ik katra simta pilsehtas eemihtneeku. — Kahds spekulants bij gahjis pat tik tahlu, ka to bij eerihkojis gluschi tuwu pee draudsesteesas lokala, tà ka pahrdotawa lauschu mutê bij dabujuse wahrdu: „draudses teesas krogs" un draudses teesai nahkuschas daschas nepatikschanas zaur peedsehruschu kasaku, kas no prahwneekeem nehmis maksu par eelaischanu teesas istabâ. Draudses teesas aiseeschana no schejeenes jaw bij sinama seemu un zaur to ari paredsami masaki eenehmumi. — Tadehl naw saprotams, kà tas nahk, ka schinîs tukschôs laikôs wehl atrodahs kahds pahris tahdu spekulantu, kas dibinâ jaunas pahrdotawas. Us pilsmuischas semes, paschâ muischas tuwumâ, pee kahdas pilsehtas eelas kahds wihrs usbuhweja dsehreenu pahrdotawu, bet pilsehtas walde, nenowehledama konkurrenzi saweem krogetajeem, likuse sawâ robeschâ, gar eelas malu ustaisit 7 waj 8 pehdu augstu sehtu preekschâ.

No Kahgereescheem, Walkas apgabalâ. Sehjas laiks pee mums ir bijis labs: ne par daudz sauss, nedz slapjsch. Sehschana ir jaw beigusehs un labiba jaw daschâ weetâ smuki usnahkuse, bet tahda panihkuse. Tas nahk zaur tam, ka dsestris laiks pastahweja. Wehtras, kà no zitahm pusehm dsirdejam, pee mums naw bijuschas nekahdas leelas; leelakâ pee mums bija 30. majâ. Nikna pehrkona ari ne-esam dsirdejuschi, kà tik 9. majâ. Rudsi pee mums ir dascham wideji, bet dascham atkal gluschi wahji. Sehrgas pee mums beeschi mahjo, kas moka wiswairak behrnus. Kroga balles pee mums arweenu teek isrihkotas. Puischi pa naktim ari nekaunahs wasatees pa mahjahm, tapat ari meitas, tiklihds paleek daudz mas siltaks laiks, tad winas eet ahrâ pa klehtim gulet. Kad meitas pa klehtim un schkuhneem neguletu, tad ari puischi mitetos pa naktim wasatees. Zik leelu skahdi dascham saimneekam nepadara tahdi puischi, kas pa otra mahjahm apkahrt blandahs! Buhtu gan wisai walstei leels labums, ja tiktu aisleegts, krogâ balles turet un puischeem naktîs pa otra mahjahm blanditees apkahrt. Kahgereetis.

No Kolberga-Beijas pagasta (Alukfnes draudsê). Gadus atpakal tas bij rets atgadijums, ka schê kahdam sirgs tika nosagts; bet tagad, deemschehl, ta jaw wispahrigi tiktahl aprasta leeta, ka par to wairs naw ko brihnitees. Nepaeet neweena pasta deena kad laikraksti nesinotu, ka tahdam un tahdam atkal sirgs nosagts. Tik ko behrais is azim — tê tuhlit swescha rokâ. Kee tad wairs! Un ja tas tahdâ mehrâ wehl ilgi wilksees, tad wairs bihstamaka eenaidneeka nebuhs, kà sirgu saglis un leelakas sehrgas kà sirgu sahdsiba. Tamdehl wisadâ wihsê wehlejams, ka lai schi sehrga tiktu daudz mas apspeesta. — Nakti us 6. juniju issaga schejeenes K. mahju saimneekam P. Bengelam is aploka sirgu. Sirgs bijis 80 rbl. wehrts. Saglis bij sirgu lihds tuwejam Taides krogam pee rokas wedis un tur stedelê eejuhdsis rentneeka S. wahgôs un nepamanits aisbrauzis, kur azs redz un kahjas nes. No sagla lihds schim wehl ne wehsts. Pehdejôs 3 gadôs schê jaw kahdas 9 — ja ne wairak — sahdsibas isdaritas un no apsagteem pat ne weenam naw isdewees, sawu sirgu atdabut. W.

Is Ogres muischas. Ogreneeschus apmekleja scha gada 9. maja mehnescha deenâ, pehz jauka laika, breesmigs pehrkona negaiss ar leelu wehtru un krusu. Dascheem Ogreneeschu gruntneekeem ir leela skahde balku meschôs zaur wehtru padarita, un tahdâ wihsê jaukahs zeribas, drihsumâ pee jaunahm mahjahm tikt, ir isputinatas. Ari weens koku milsenis (osols), diwas pehdas no semes nemot, 5½ asis apkahrt mehrâ, kas daschus gadu simtenus wehtras warai spihtejis un pee kura warbuht senatnê muhsu sentschi saweem deeweem upuret un preezigos Lihgo swehtkus swinet sapulzejuschees, ir pee Meschmal mahjahm par upuri kritis. Dascheem gruntneekeem ir schkuhni no pamateem norauti un saplositi, ari weens jauns lopu laidars, kurâ wehtras laikâ atraduschees lopi eekschâ, tika lihds pamateem nojaukts. Deewam ir japateiz, ka lopi, daschas bruhzes atskaitot, ir palikuschi pee dsihwibas. Wehtra ir ari wairak ehkas no smagas jumta nastas atswabinajuse, bet kad nu semkopjeem tagad ir pilnas rokas semes darbu, tad naw sinams, kà eespehs sewim un lopineem pakrehsli sagahdat. Ari rudsu lauki ir daudz no krusas tikuschi apskahdeti.

Pehz minetas nelaimes deenas tika pagasta namâ notureta sapulze, kurâ apspreeda, kahda palihdsiba apskahdeteem saimneekeem buhtu sneedsama. Sapulze par noschehloschanu atsina, ka wiseem newarot tikt palihdsets.

Kahds Ogreneets.

Terbatâ, kà „Olewiks" raksta, itin ruhpigi sahkot gahdat par Kreewu walodas mahzischanu skolâs. Weetigais skolu inspektors Lebedejews ar Kreewu walodas skolotajeem noturejis konferenzi, kur apspreests, kà Kreewu walodas mahziba skolâs labaki buhtu eegrosama. Tahdas konferenzes tapschot turpinatas.

Terbatas mahzibas apgabala kurators, geheimrahts Kapustins, atkal atweselojees un wasaru nodomajot nodsihwot Rewelê.

No Terbatas apgabala „Olewiks" dabu behdigas sinas. Wehsâ laika dehl wehlaki eesehtâ labiba pat pa diwi nedelahm newarejuse usdihgt un agraki sehtâ labiba gan usdihguse, bet asni isskatotees gluschi panihkuschi, tà ka plaujas zeriba rahdotees ihsti wahja, ja isdewigs gaiss aiskawejumu neislaboschot. Ari linu kukainis tur weetahm eeradees un noehdot tik ko usdihguschos linus.

---

wilkt par ausi, bet tika atturets no klahtbuhdameem weeseem. Weesnizas saimneeks Ansam atlaida wisu tehrinu, parads, kas sneedsahs lihds 15 rbl., turklaht wehl taî paschâ wakarâ tika labi usdsihwots. Ansa otrais smakris ari bij sudis; azs ari palika drihs wesela. No ta laika Ansis Kradschulis bij no sawa pahrleeziga skopuma isdseedets, un katrâ reisâ isturejahs peenahzigi un peeklahjigi. Selgas Jehkabs.

Odi.

Mehs odus turam par pawisam neezigeem radijumeem; ja daudz, tad par teem kahdreis erojamees, ka tee ar sawu dihkschanu wakarâ muhsu saldo meegu trauzê. Tomehr ja kahdam gadahs wasaras wakarâ karu pret odeem west, tas lai apmeerinajahs ar to, ka zitâs semês tee ir zilwekam par daudz leelaku nastu un nereti tam war palikt par breesmigeem slepkawahm, kà to schis atgadijums peerahdihs.

„Buhs kahdi desmit gadi pagahjuschi," tà stahstija kahds Amerikas awischneeks, „kad es kahjahm gahju us Kanaanas pilsehtinu, kas atrodahs Wermontes walstî, Seemel-Amerikâ. Wisu deenu duhschigi eedams, saulei reetot sasneedsu kahdu pakalnu, no kura wareja attahlumâ Kanaana pilsehtinas baltos muhrus saredset. Prasiju kahdam tureenes semkopim, ko satiku, waj schis zelsch, pa kuru tagad eju, taisni aisweds us Kanaan pilsehtinu. „Schis ir tas ihstais un ihsakais zelsch, sweschineek," laipnais semkopis atbildeja, us sawas lahpstas atspeedees; „bet Juhs pa to newareet eet. Schis zelsch eet zaur moskitu purwu, un drihs krehsla metahs." — „Tà? Waj tad schis zelsch naw deesgan plats un labi brugets?" — „Zelsch lihds paschai Kanaanai ir loti labs; ari Juhs, pa to eedami, newareet nemas apmalditees. Bet Juhs dsihwi netiksees zauri zaur moskitu purwu!" — „Apschehlojatees! kà tad Juhs to domajeet? Waj tur slepkawas peemahjo?" — „Ja, gan, miljoneem. Wakara krehslâ tur mudsch neskaitams pulks moskitu*) un tamdehl Juhs newareet tur eet zauri." Es par to gahrdi pasmehjos. Moskits naw nezik leelaks par muhsu odeem, un es lai no teem bihtos! „Pateizos loti, laipnais sweschineek, par labo padomu!" es winam atteizu un sahku paschulaik us preekschu soloot. — „No Deewa puses, sweschineek, klausees tatschu manam draudsigam atgahdinajumam! Waj Juhs teescham pats nelabais us tureeni webina? Tizeet droschi, Juhs purwam netiksees dsihwi zauri. Usklausatees jel!" Es klausijos; wakara krehslas rahmajâ laikâ wareja sadsirdet sawadu troksni, it kà kad bites stropâ suminatu. Es arweenu wehl domaju, ka mans laipnais semkopis tik grib mani atturet, lai tahlak ne-eetu, bet pee wina par nakti pahrguletu, kur tad ar mani waretu jautri patehrset un ko jaunu dabut sinat. Laipni wehl reis sawam godajamam sweschneekam pateizees, nu droscheem soleem gahju us preekschu. Biju kahdu trescho dalu no zela nogahjis, kad man jaw daschi odi sahka it nepatihkami usmahktees. Tamdehl soloju wehl jo duhschigaki us preekschu, lai drihs zela galu sasneegtu. Bet ap purwa widu nokluwis, es teescham wairs newareju no odeem atgainatees. Tagad sahku atsiht, ka manam laipnajam semkopjam bija taisniba, kas teiza, ka tê miljoneem moskitu atrodotees. Bet drihs biju no tik leela odu bara apstahts, ka katru reisi pret teem atgainadamees, tos dutscheem sawâ rokâ saspeedu. To weetâ atkal simteem ziti man usbruka un saweem dseloneem stipri durstija. Arweenu leelaki pulki dihkdami peenahza no jauna klaht. Es tagad wairs negahju, bet sahku kà traks skreet, zik tik ween jaudaju, lai sawu dsihwibu glahbtu. Ahtrumâ nolausu kahdu koka saru un ar to atgainajos zik tik ween jaudaju; bet tas neko nelihdseja; wiss gaiss bija gluschi melns no scheem asinssihdejeem, kas kahrigi man usbruka. To bija tik daudz, ka wiss debess aptumschojahs. Winu skalâ dihkschana mani waj traku padarija. Es nometu koka saru semê un skrehju wiseem spehkeem us preekschu, arweenu us preekschu; jo atpakal atgreestees bija par wehlu. Moskiti man lihda azîs, degunâ, ausîs, mutê; knapi wehl wareju sawahm asinaini sadurstitahm rokahm tik daudz atgainatees, ka spehju elpot. No pirksteem pileja asinis. Es jutu, ka schinî breesmigâ zihninâ mani spehki sahka pagurt; nahwes isbailes mani pahrnehma; pawisam ismisis buhdams, es sahku breesmigi brehkt; aukfti bailu sweedri mani pahrnehma, eedomajotees, ka tik breesmigâ nahwê buhs jabeidsahs. Pehdigi paliku gluschi bes sajehgas; weenumehr kà ahrpratigs zihnijos pret saweem neskaitameem eenaidneekeem. Beigâs biju tik tahlu noguris, ka nejaudaju wairs us preekschu tikt — es pakritu gar semi . . . Biju nokritis pee kahdas mahjas sehtas, nezik tahlu no Kanaanas pilsehtinas. Krihtot nahzu atkal drusku pee samanas, bet es newareju gandrihs wairs nemas redset; tikai tahda wahja krehsla manahm azim parahdijahs. Wisus spehkus sanehmis, es rahpoju lihds mahjas durwim un wahjâ balsi kleedsu pehz palihdsibas. Durwis atdarijahs, wairak balsis pahrbijuschees eesauzahs. Es sadsirdeju sauzam: „Schehligais Deews! winsch ir gahjis zaur moskitu-purwu!" Pehz tam saudeju pilnigi sawu samanu. — Tikai pehz kahdahm trijahm deenahm es atmodos is saweem drudscha murgeem. Weenigi mana stiprâ weseliba mani glahba is droschas nahwes. Wairak nedelas wehl saguleju slimneeku gultâ. Rehtas us gihmja, ko odi bija sadurstijuschi, man wehl ilgu laiku bija redsamas."

*) Sawada odu suga, drusku leelaki neka muhsu odi.

Pa daudz seeweeschu.

Ir loti eewehrojami, ka wiswairak seeweeschu atrodahs Portugalijâ; tur us katreem 1000 wihreescheem nahk 1084 seeweetes. Tapat ari Wahzijâ ir seeweeschu wairak neka wajaga; tur nahk us katreem 1000 wihreescheem 1039 seeweetes. Wiswairak no „skaistâ dsimuma" atrodahs Waldekas-Pirmontes firstu walstî. Schinî semitê ir wairak neka kaut kurâ zitâ Eiropas walstî seeweeschu. Tur nahk us katreem 1000 wihreescheem kahdas 1098 seeweetes. Turpretim Greekijâ ir atkal seeweeschu truhkums; jo tur us 1000 wihreescheem nahk tik 906 seeweetes.

Agris zahlis.

Kahgeru pagastâ, Walkas apgabalâ, ir notizis sawads atgadijums, proti, — trihs deenas wezs zahlis dseedajis. Kaln-Lunt saimneekam wista isperejuse zahlus scha gada 26. majâ un zahlis dsirdets dseedot 29. majâ.

Kahgereeschu Andrejs.

Kursemes lopu aisstahweschanas beedriba, kà „L. aw." sino, 30. aprilî Jelgawâ newarejuse noturet generalsapulzi, tadehł ka par maſ beedru bij eeraduschees; tadehł noſpreeſts, uſ rudeni ſaſaukt otrreiſeju generalſapulzi, kur ari ſpreedihs par beedribas 25-gadu jubilejas ſwineſchanu nahkoſchâ gadâ. Beedru ſkaits pagahjuſchâ gadâ ſneedſahs uſ 529. No ſcheem bija Jelgawâ 207, un 322 pa zitahm ſaru beedribahm kopâ, un proti: Dobelê 22 beedri, Allſchwangâ 48, Jaunjelgawâ 19, Kuldigâ 59, Aiſputê 17, Leepajâ 94, Tukumâ 36, Talſôs 23 un Wentſpilê 4. — General-ſapulzê, ko notureja 1882. gadâ, preekſchneeziba iſſazija wehleſchanos, ka deretu dibinat patwerſmi preekſch ſlimeem ſirgeem. Gubernas lopu ahrſts, hofrahts Braatza kgs, ſcho wehleſchanos lakpraht eewehroja un apnehmahs uſnemt ſlimus lopinus ſawâ ahrſteſchanâ. Kahdi 16 ſirgi 1883. gadâ tika iſahrſteti. Wini palika 2 lihdſ 4 deenas patwerſmê. Lopinus ihpaſchneekeem atdodot preekſch tahlakas kopſchanas, peekodinaja, lai ruhpigi tos apgahdatu, un eedewa lihdſ ari wajadſigàs ſahles. — Lai mihleſtibu pret lopeem ari ſkolâs wairotu, beedriba peeſuhtija ikweenam Kurſemes laukſkolotajam wairak grahmatinu „Skola un lopu aiſſtahweſchana" preekſch iſdaliſchanas behrneem. Schis rakſts, kas Wahzu walodâ ir apbalwots ar goda algu, ir tulkojums. Behrnu jaunajâs ſirdis ſkolai mihleſtiba pret lopeem jadehſta. Tahdâ wihſê behrni ſinahs, kad buhs leeli iſauguſchi, kà jaiſturahs pret ikdeeniſchkahs dſihwes paligeem. — Kommiſija, kas pahrrauga Jelgawas fuhrmanus, darija preekſchneezibai ſinamu, ka wina 1884. gadâ 3 ſirgus likuſe fuhrmaneem iſſuhgt un aiſleeguſe nemt leetoſchanâ. Jt ihpaſchi raudſijahs uſ to, ka ſeenu ſala laikâ ſirdſini tiktu apſegti, ja tee ſtahw uſ weetas. Kommiſija, kas pahrluhko Jelgawas eebrauſchanas weetas, wehſtija, ka wina atraduſe 9 Schihdu ſirgus, kas bijuſchi gruhti eewainoti kruhtîs un mugurâ. Lopini tika nodoti zaur poliziju wajadſigâ weetâ, dehł iſahrſteſchanas. Kahdâ eebrauktawâ atrada pehdigi wezu ſirgu, kas tur bija apſlehpts. Sirgs bija pilns wahtim un klibs. Kad nu ihpaſchneeka neatradahs, tad ſirgu atdewa, lai nokauj. Nu iſrahdijahs, ka wahjais lops peedereja kawejam; winſch to bija dehł kauſchanas pirzis no zita. — Preekſchneezibas ſehdeſchanâ, ko notureja 23. majâ 1884, noſpreeda 30 rbł. leelu goda algu tam, kas ſazeretu rakſtu Latweeſchu walodâ par ihſtenu ſirgu kopſchanu un leetoſchanu. Lopu ahrſts Braatza kgs apnemahs ſcho rakſtu ſazeret. Pehz kahdeem mehneſcheem originals, lihdſ ar tulkojumu Latweeſchu walodâ no lopu ahrſta Freiberga kga Dobelê, tika preekſchneezibus ſehdeſchanai eeſneegts. Preekſchneeziba apnehmahs gahdat, ka ſchis rakſts teek nodrukats, jo leetprateji to bija atſinuſchi par teizamu.

Jſ Leel-Seſawas raksta „Heimathei", ka 28. majs tur bijis breeſmu deena: pehrkons, wehtra un kruſa nepeedſihwoti bahrgi ploſijuſchees. Jurdas mahjâs ſwehrti 8 kruſas gabali un tee ſwehruſchi weſelas 10 mahrzinas!?! Wiſi ſehjumi pilnigi noſiſti, un kur nebij kruſas, tur atkal wehtra tà nodauſijuſe wahrpas, ka tahs ſahkot nokalſt un no augleem wairs ne zeribas. Ari auglu koki no aukſtà laika un leelàs wehtras daudſ zeetuſchi; bet kukainu tomehr łoti daudſ un ko wehtra un aukſtums wehl atſtahjuſchi, to tee atkal panem lihdſ.

Frank-Seſawas pagaſtwezakais, Dunduru ſaimneeks, 7. junijâ pakahrees ſeena ſchkuhnî. Dobeles aprinka teeſa, kà „Heimathei" raksta, likuſe rewidet pagaſta lahdi, pee kam iſrahdijees 980 rbł. leels iſtruhkums; tahdu kaunu un negodu pagaſtwezakais newarejis pazeeſt un tadehł padarijees galu.

Jſ Piltenes. Lihdſ ar ziteem patihkameem ſeedona weeſcheem muhs ari apmekleja ſawadi nepatihkami weeſchi, — ſirgu ſagli. Tahdi weeſchi apmekleja naktî no 3. uſ 4. junija Wankaji mahju, noſagdami ſaimneekam ſirgu un kehwi. Kà dſird runajam, tad ſagli ir bijuſchi diwi Moſus tizigajee. Putninu Kriſts.

Jſ Piltenes. 20. aprilî Suſchu mahjâs deenaſta meita L. S. ir gribejuſe iſdarit ſawadu noſeedſibas darbu, ſagiſtedama pirtes ſilto maſgajamo uhdeni. Breeſmigais nodoms neiſdewahs, jo tas tika brihſ pehz maſeem eewainojumeem pamanits. Kà dſird runajam, tad ſlepkawibas darbs ir tizis paſtrahdats aiſ atreebſchanahs nelaimigas mihleſtibas dehł. — Uſ ſcho nedarbu tikuſe deenaſtmeita L. S. no kahdas zitas kaiminu ſaimneeka meitas peerunata, kas gribejuſe ſawam neuſtizamam mihlakam atreebtees.

Putninu Kriſts.

Dinaburgâ Schihdu draudſe dibina amatneezibas ſkolu preekſch Schihdeem. Preekſch ſchahs ſkolas kahds Friedland kungs dahwajis brangu namu.

Peterburgâ, 11. junijâ. Likumu krahjumâ iſſludinats walſtspadomes nolehmums, kas aiſleedſ nepeeauguſchu un ſeeweeſchu ſtrahdneeku nakts darbu fabrikâs, kà ari noſazijumi par ſpirta pahrdoſchanu, kas 1886. gadâ nahks ſpehkâ.

Peterburgâ, 12. junijâ. Keiſara Majeſtete dahwinaja zaur ugunsgrehku apſkahdeteem Grodnas eedſihwotajeem 25,000 rublus.

Peterburgâ, 14. junijâ. Schahs deenas likumu krahjumâ nodrukats Wiſaugſtaki apſtiprinats walſtspadomes nolehmums, pehz kura ar 1886. gadu ari Baltijas gubernu ſemneekeem, iſnemot tos, kam krona ſemes rentê, wairs naw jamakſà galwas nauda, bet ar 1887. gadu pa wiſu walſti, iſnemot Sibiriju, galwas nauda atzelama. Tas pats likums jo projam noſaka, ka ar 1887. gadu krona ſemneeku obroka nodokli pahrgroſami.

Peterburgâ, 15. junijâ. Leelknaſs Tronamantineeks dahwaja preekſch Grodnas apdeguſchajeem 5000 rbł. un leelknaſs Georgijs Aleksandrowitſchs 1000 rbł. — Jaundibinajamâ muiſchneeku banka dabun iſ walſtsbankas aiſdotus 3 milj. rbł. — Harkowas kara apgabala teeſa 10. junijâ noteeſaja poliziſta Feſenka ſlepkawu, Schaulu maſpilſoni Pawelu Liſianſku, uſ nahwi.

Peterburgâ, 18. junijâ. Nupat noturetà fabrikantu konferenze noſpreeda, iſſtrahdat ſtatutus preekſch Peterburgas gubernas fabriku ſtrahdneeku apdroſchinaſchanas kaſes, wiſus ſchahs gubernas fabrikantus uſaizinat uſ peedaliſchanos un finanzministeriju luhgt, lai preekſch uſſahkuma aiſdod naudu.

Peterburgas gubernas ſemſtibas ſapulzehm, kà „Now. Wr." ſino, eſot eeſneegts preekſchlikums, dibinat pee ſemſtibas waldehm aprinkôs kantorus, kas rakſtitu ſemneekeem luhgumus winu ſuhdibâs jeb prahwâs. Zaur to zerê iſnihzinat tà ſauktos kaktu adwokatus.

Zeetumu wirswalde eeſkatijuſe par wajadſigu, iſdot ſewiſchkus noſazijumus par to, ka nepeeauguſchi noſeedſneeki nedſ pa iſmekleſchanas laiku, nedſ zelâ uſ peenahzigeem zeetumeem naw turami kopâ ar peeauguſcheem noſeedſneekeem, kadehł zeetumôs pehz eeſpehjas jagahdà par to, lai buhtu wajadſigàs telpas, kur turet nepeeauguſchus.

Maſkawa. 7. junijâ tur nomira tirgotajs Geraſims Jwanowitſchs Chludows, atſtahdams lihdſ 12 milj. rbł. mantas. Nelaikis bij ſemneeks iſ Maſkawas gubernas un no tehwa mantoja maſu kapitalu, kas winam un wina brahlim Aleksejam dereja par pamatu wehlakajeem leeleem weikaleem. Winu gadu apgroſijumi ſneedſahs uſ miljoneem. Brahli wehlak ſchkihrahs. Aleksejs bij godkahrigs un pahrgalwigs, par ko alaſch dabuja maksat leeliſkas ſummas, bet tomehr wehl palika bagats wihrs; bet Geraſims kluſu un ar apdomu iſdarija ſawus weikalus. Maſkawâ nebij gandrihſ neweena weikala, kas atmeta pelnu, kur Geraſims nebuhtu peedalijees. Nelaikis paſina tikai weenu preeku: katru deenu winſch nobrauza tirgotaju klubâ ſpehlet kahrtis un pee tam wehl ſpehleja łoti laimigi.

Maſkawâ 6. junijâ nomira dworniks Wlaſows. 3. junijâ winam waigâ bij eekoduſe muſcha, no kam ſapampuſe wiſa galwa un kaklis. Pampums pahrgahja ari uſ ziteem lozekleem, tà ka 6. junija rihtâ nelaimigais jaw bij pagalam. Lihki uſſchkehrda un iſrahdijahs, ka nelaikis miris ar Sibirijas mehri, t. i. leeſas ſehrgu, kuras jiſti muſcha laikam pahrneſuſe no kahda lopa, kas kritis ar leeſas ſehrgu. Pehrnajâ waſarâ tur ari kahds dworniks nomira tahdâ pat ligâ.

Preekſch Grodnas apdeguſcheem eedſihwotajeem „Comptoir russe" Pariſê ſahzis laſit dahwanas.

Sebeſcha, Witebſkas gubernâ. Nakts no 29. uſ 30. maju, kà Kreewu „Maſk. awiſe" ſino, Sebeſchas eedſihwotajeem ſawas leelàs nelaimes dehł muhſcham paliks peeminâ. Starp pulkſten 1 un 2 nakti, kad wiſi jaw guleja, Schihdu eelâ wezâ nameli iſzehlahs uguns, kas breeſmigâ ahtrumâ pahrnehma apkahrtejos namus. Stiprs wehjſch ſazehlahs un wehl wairak weizinaja uguns iſplehſchanos. Jſ bodim prezes iſneſa uſ eelas, mehbeles ſaneſa ſaknu dahrſôs, bet wiſi puhlini bij weltigi: uguns aprija ari glahbtàs leetas un mantas. Tſchetru ſtundu laikâ Sebeſchas pilſehta, kurai lihdſ 300 namu, pa leelakai daļai nodega. Ap 800 familiju (zilweku 2500) ſaudejuſchas pajumtu, pahrtiku un mantu. Kreewu katedrale tapat aiſgahja bojâ, nodegdama lihdſ pamatam, zaur ko ſkahdes lihdſ 15,000 rubł. Paſchai pilſehtai ſkahdes pahri par 800,000 rbł. Pahrpalikuſchee nami nu pahrpilditi eedſihwotajeem, daſchi apmetuſchees ſchkuhnôs un ambarôs, daſchi atkal atſtahjuſchi pilſehtu, patwehrumu mekledami pa ſahdſchahm. Daudſi pahrgulejuſchi eſarmalâ, tadehł ka ihres łoti dahrgas. Pilſehtas walde apkahrtnê uſpirkuſe maiſi un pa mahrzinai to ikdeenas iſdala iſſalkuſchajeem, zaur ko leelais poſts druſku tatſchu top maſinats. Apkahrtejàs pilſehtas un daſchu muiſchu ihpaſchneeki pehz eeſpehjas lihdſzeetigi ſuhta labibu, drehbes un naudu; tomehr poſts arweenu wehl jo leels.

Podolijas tabaka laukôs parahdijees kahds tahrps, kas ſtipri ſagrauſchot tabaka ſtahdu kahtus un lapas.

Eewehrojams eſars. Kreewſemê, Witegras apgabalâ kahds paleels ſawads eſars, kuru dehwê par Kaina eſaru. Schis eſars ſinamâ laikâ iſſchuhſt un tad atkal tajâ eerodahs uhdens. Tajâ laikâ, kad eſars ſauſs, ſemneeki wina dibenâ ſehj auſas, kuras tur łoti brangi aug, un tad pa eſara wisdſiłako weetu tikai maſs ſtrauts tek, kurſch iſgaro łoti daudſ mitruma ſawâ apkartnê. Pehz tam, kad eſars diwi lihdſ trihs gadus bijis ſauſs, uhdens tajâ atkal ſahk eeraſtees, un kad uhdens aiſſneedſis wiſaugſtako ſtahwokli, tad eſars kahdas 4 werſtes garſch un 2 werſtes plats, un tajâ łoti daudſ ſiwju. Pehz tam uhdens atkal krihtahs, lihdſ eſars pilnigi iſſchuhſt, un tahda mainiſchanahs winâ noteek beſ miteſchanahs.

Harkowa. Tureenes kara-teeſa 10. junijâ iſteeſaja prozeſi pret Sauli Abramowu Liſjanſki (iſ Schauleem), kas apſuhdſets, ka 2. majâ nonahwejis kwartaloſizeeri Feſenko, eewainojis ſchandarmu unterofizeeri Bulgakowu, kad tee iſkratija wina dſihwokli, un ſawâ dſihwoklî eerihkojis ſlepenu drukatawu un tur turejis dinamitu un daſchadus eerotſchus. Teeſa Liſjanſki noteeſaja uſ nahwi zaur pakahrſchanu.

Stawropolê un tahs apkahrtnê paſtahwot leels ſauſums un karſtums, ka plawas pilnigi iſkaltuſchas un ne-eſot ko plaut; daſchâs weetâs ari labibas lauki nokaltuſchi.

Saratowas gubernâ pagahjuſchâ gadâ ar lopu mehri krita: 40,000 gowis, 11,000 ſwehrſchi, 11,000 teles, 32,000 teli un ap 58,000 aitu, zaur ko zehlahs 2,150,000 rbł. ſkahdes.

Petrikawas zeetumu 7. junijâ nonahza rewidet weetigà prokurora paligs Jachimowſkis, pee kam kahds areſtants, wahrdâ Oſips Juſwaks, kas dehł laupijumeem un ſahdſibahm noteeſats ar aiſſuhtiſchanu uſ Sibiriju, tam ne wahrda neſakot, gahſahs wirſû un ar weenu paſchu duhri noſita gar ſemi, tà ka Jachimowſkis beſ ſamanas bij jaiſnes laukâ.

Archangelſkâ, 15. jun. Leelknaſs Wladimirs, wakar ſchê atbrauzot, tika preezigahm gawilehm apſweizinats.

Jſ Rigas.

Rigas wezakais polizijmeiſtars, palkawneeks Starow kgs, iſgahjuſcho ſwehtdeen pahrbrauza atpakal no ſawa atwalinajuma.

Rigas jaunakais polizijmeiſtars, barons Engelhards, iſgahjuſcho ſwehtdeen ſwineja ſawu 25-gadu amata jubileju.

Jauneezeltais eekſchejahs preſes zenſors, hofrahts A. Schleſinſch, ſcho pirmdeen atbrauza Rigâ.

Rigas Latweeſchu beedribas iſgahjuſcho ſwehtdeen uſ Falzgrawi iſrihkotais iſbraukums ſakumôs iſdewahs łoti teizami un omuligi. Dalibneeku bija leels pulks. Zelâ uſ Beſgalu birſi bij zelti trihs goda wahrti. Pee pirmajeem wahrteem beedribu ſagaidija Brambergas dſeedaſchanas beedriba, kuras wahrdâ Böttcher kgs Ridſineekus apſweizinaja un dſeedataji nodſeedaja kahdu ihpaſchi ſchai deenai ſazeretu dſeeſmu. Ridſineeki lihdſ pat wehlam wakaram pawadija wiſu deenu leelakâ omulibâ.

Schejeenes Latweeſchu 3-klaſ. meitu-ſkolâ iſgahjuſcho ſeſtdeen bija klaſſch ekſamens, zenſuru iſdaliſchana un abituru atlaiſchana. Atlaiſtas tika, pehz pilna mahzibas kurſa pabeigſchanas: Eda Tarkſch iſ Rigas, Julija Heyderich iſ Krona Auzes (Dobeles apr.) un Emma Kuiwe iſ Rigas. Skola notezejuſchâ puſgadâ bija apmekleta no 115 ſkolneezehm: pirmâ jeb apakſchejâ klaſê bija 67, otrâ jeb widejâ — 31, un treſchâ jeb augſchejâ klaſê — 17 ſkolneezes. — Nahkoſchâ puſgadâ mahziba ſahkſees 7. auguſtâ.

„Auſtras" domes mehneſcha ſapulzê 6. junijâ kaſeeris ſinoja, ka pirmâ majâ „Auſtras" beedribas kapitals iſtaiſijis 217,116 rbł. Maja mehneſî peenahkuſchi klaht 700 rbł., tà ka 1. junijâ wiſs beedribas dalibas ſihmju kapitals iſtaiſijis 217,816 rbł. Skaidrâ naudâ bijis kaſê 365 rbł. un 3000 rbł. noguldīti Latw. amatneeku palihdſib. beedrib. krahſch. lahdê. Kapteinis Kuhlis ſinoja iſ Wentſpils, ka „Auſtras" kuga buhwe Wentſpilî eeſahkuſehs. — Preekſchneeks ſino, ka ſchim brihſcham Rigâ atrodotees 2 „Auſtras" kugi, „Pehrkons" un „Kolumbus", pirmo reiſi pehz pirkſchanas. Abi kugi tikuſchi pee Rigas oſtas peerakſtiti un „Perkons" beſ tam tizis ſche Rigâ no jauna klaſifizets un dabujis klaſi 5/6 A II no oktobera 1884 uſ 6 gadeem. — Noſpreeda, ſuhtit uſ Majoreem no „Auſtras" puſes kuga buhwmani waj buhwi labi ſaprotoſchu kapteini, kas paſtahwigi pee ſcha kuga buhwes buhtu klaht un kuga buhwi pahrluhkotu.

Sinas par „Auſtras" kugeem. Trihsmaſtu ſchoners „Auſtra", kpt. Tomelis, no Bokas de Santa Fe ſchonedeł nonahzis Antwerpenê.

Eewainojums. Winu zeturtdeen, ap pulkſten 12 naktî, 13. reſerwas bataljona wezakajam feldſcheram Kajetanam Heinricham Jakubowſkim, ejot pa Ahrrigas Kalku eelu, aiſ neuſmanibas, ſprahga rewolwers, pee kam pa to paſchu eelu ejoſchais Kahrlis v. Torklus, kas dſihwo Skolu eelâ Nr. 6, kłuwa eewainots kreiſajâ kahjâ. Torkluſam ſneedſa ahrſta palihdſibu, bet Jakubowſki nodewa palkawneekam Glotowam.

Aplaupijums. 10. junijâ Dubultu polizijai nodewa Janiſchkê peerakſtito Schihdu, ſiwju tirgotaju Oreli Perli ar ſadauſitu galwu, un Poneweſchas ſemneeku Wikentiju Jaroſchunaſu. Pirmais iſteiza, ka nakti no 9. uſ 10. junija pahrgulejis Lapmeſchu kroga ſtedelê, werſtes 7 no Kaugereem. Gulot ſawôs ratôs, winſch ar akmeni dabujis ſiteenus pa galwu no kahda ſweſcha zilweka, kas tam ari atnehmis naudas maku ar 27 rbł. 20 kap. naudâ, paſi un ſudraba pulkſteni. Par wainigo winſch eeſkatot mineto Jaroſchunaſu, pee kura ari atrada naudas maku ar 27 rbł. 20 kap., ko Schihds atſina par ſawu ihpaſchumu. Jaroſchunas galu galâ ari atſinahs par wainigu un parahdija weetu meſchâ, kur paglabajis Perla paſi un pulkſteni. Jaroſchunas nodots Rigas brugu teeſai.

Keſchas ſahdſiba. Heinrichs Ormanis, kas dſihwo Pils eelâ Nr. 1, ſinoja polizijai, ka ap pulkſten 1 nakti no 17. uſ 18. junija eedſehrees gahjis uſ Wehrmana parku, kur tam pee ee-ejas peeſituſchees diwi nepaſihſtami wihri, kuri winam iſ keſchas iſſaguſchi ſudraba pulkſteni 25 rubł. wehrtibâ un naudas maku ar 25 rbł. ſihkâ naudâ. Wajadſigee ſoli ſperti.

Paſudis no pagahjuſchàs peektdeenas, kà „Z. f. St. u. L." ſino, prahtâ juzis Schihds iſ Kaunas gubernas, wahrdâ Judels Steinmanis. Winſch 31 gadu wezs, gaiſcheem mateem un gaiſchu bahrſdu un wideja auguma. Minetâ deenâ ap pulkſten 5 pehz puſdeenas winſch iſgahjis iſ Wolkowa nama Nr. 8, krahmju tirgus tuwumâ.

Slihkonis. 16. junijâ, pulkſten 12 puſdeenâ, noſlihka Daugawâ peldedamees unterofizeera dehls Jegors Sablins. Pehz ſtundas laimejahs ſlihkoni uſdabut, bet newareja wairs atdſihwinat.

Slihkoni. Winu zeturtdeen pehz puſdeenas pee Hammera koku platſcha, peldotees noſlihka 12 gadus wezais Aleksandris Mertzs un Moſus Aiſenbergs.

Rejauſcha nahwe. Meſeru amata rihta ſulainis Peteris Breedis winas zeturtdeenas wakarâ ap pulkſten 7, Domplazî Nr. 7, preekſchnamâ nomira ar treeku. Lihki noweda glahbtawâ.

Ahtra nahwe. Scho pirmdeen, pulkſten 6 rihtâ, Maſk. Ahrrigâ Dſirnawu eelâ Nr. 19, ſehtâ, nomira ahtrâ nahwê, zaur dſerſchanu, Rigas ſtrahdneeze Marija Waſilewſka, 52 gadus weza. Lihkis noweſts uſ glahbtawu.

Iſlikts behrns. 16. junijâ ap pulkſten 5 rihtâ, Ahdgehru eelâ Nr. 3 atraſts triju nedeku wezs puiſens. Behrns nodots pilſehtas ſlimnizas behrnu patwerſmê. Mahti meklê.

Iſlikts behrns. Jaroſlawas eelâ Nr. 7, pee Paulines Weſelowas dſihwokla durwim, 16. junijâ pulkſten 6 no rihta atraſts iſlikts deenas 8 wezs puiſens, eetihts wezâs lupatâs. Weſelowa pagaidam peenehmuſe behrninu.

Sahdſiba. Jrſchu koloniſts, kurpneeks Jegors Pops, kas dſihwo Smilſchkalnu eelâ Nr. 20, ſinoja polizijai, ka wina apakſchmeiſtars Reinholds Fenerts pagahjuſchâ naktî noſadſis daſchadas kurpneeka prezes un leetas, 70 rbł. wehrtibâ, un pats tad ſlehpees. Wajadſigee ſoli ſperti.

Atbildes.

Reiſneekam M . . . Juhſu ſinojumu iſ Kaunas gubernas newaram iſleetat; beſ tam Juhs redakſijai efect Sawu pilnigo wahrdu un dſihwes weetu ſlehpuſchi.
Stuhr. Kr. Warbuht uſ preekſchu iſleetaſim.
Ab. — A. Suhteet ween; ja buhs derigi, tad iſleetaſim. Par ſinojumeem, ko awiſehm peeſuhta, naw jamakſa.
U. — Ad. Turpmak iſleetaſim.
Dſ. M. — N. Labpraht.
K. A. — D. Awiſchu ſinahm neder. Red.

Deewa-kalpoſchana Rigas baſnizàs.

Swehtdeen, 23. junijâ 1885.

Jehkaba baſnizâ:	Spred.	plkſt.	10	wahz. w.-mahz. Holſt.
	„	„	12	igaun.-mahz.
Domes baſnizâ:	„	„	10	w.-mahz. Gaehtgens.
	„	„	2	mahz. Keller.
Jahnu baſnizâ:	„	„	9	latw. w.-mahz. Weyrich.
	„	„	2	latw. mahz. Walter.
Gertrudes baſnizâ:	„	„	10	wahz. mahz. Glemann.
	„	„	½2	latw. mahz. Schilling.
Jeſus baſnizâ:	„	„	9	latw. mahz. Bergmann.
	„	„	2	wahz. mahz. Mühel.
Mahrtinu baſnizâ:	„	„	10	latw. mahz.
Trihsween. baſnizâ:	„	„	10	latw. mahz. Fromm.
Reformatu baſnizâ	„	„	10	deewkalpoſchana nebuhs.

Petera baſnizа ir ſlehgta.

Jahnu deenâ.

Jehkaba baſnizâ:	Spred.	plkſt.	10	mahz. Holſt.
	„	„	12	igaun. mahz. Holſt.
Domes baſnizâ:	„	„	10	mahz. Hellmann.
Jahna baſnizâ:	„	„	2	latw. mahz. Walter.
Gertrudes baſnizâ:	„	„	½10	latw. mahz. Schilling.
	„	„	2	wahz. mahz. Hilde.
Jeſus baſnizâ:	„	„	9	wahz. mahz. Eiſenſchmidt.
	„	„	2	latw. mahz. Bergmann.
Mahrtinu baſnizâ:	„	„	10	latw. mahz.
Trihsween. baſnizâ:	„	„	10	latw. mahz. Fromm.

Naudas-papihru zena.

Rigâ, 18. junijâ 1885.

Papihri.	makſ.	praſija.
Puſimperials	8,19	8 22
5% bankbiletu 1. iſlaidums	98¾	99½
5% „ 5. „	97½	97¾
5% inſkr. 5. aiſnehmums	98½	—
Auſtruma iſnehmums no 1879. gada	94½	95
1 5% Kreewu prehm. aiſnehmums	224	224½
2 „ „ „	201	210½
5% konſol. 1871. gada aiſnehmums	141½	142
Kreew. ſem. kred. 5% kihlu-ſihmes	—	142
Charkowas ſemſk. 6% kihlu-ſihmes	96¾	96⅞
Rigas kom. bankas akz.	308	—
Rigas-Dinaburgas dſelſceła akzijas	—	154
Rib.-Bolog. dſelſceła akzijas	80½	81
Baltijas dſelſceła akzijas	114	—
Dinaburgas-Witebſkas dſelſceła akzijas	166	167½
Warſchawas-Terezp. dſelſceła akzijas	146½	—
Leel. Kreewijas dſelſceła akzijas	—	930

Jaunakahs sinas.

Riga. „Latweeschu Awises", muhsu zeen. darba beedrene, atkal kreetnu soli spehruschas uf preekschu: preeksch kahda laizina winas nehmahs pahrspreest drukaschanas un bilschu mahkslu, pahri nedetas wehlak atkal kehruschàs pee zitas mahkslas, proti pee sapnu tulkoschanas. Sapnu grahmatas draugeem, to dsirdot, buhs leels preeks.

Mums tur nekas naw preti, ka „Latweeschu Awises" nodarbojahs ar sapneem, muhsu pehz winas war ari pahrwehrstees par pilnigu sapnu grahmatu, katru prahta zilweku eeraudsit par snauduli un katru wajadsigo leetu par sapni. Ari senak jaw pamanits, ka winas brihscham tautiskos zenteenus turejuschas par sapnu muldeem un politikas smalko walodu tehrpuschas kroga brahlischu rupjajòs wahrdòs.

Godajamahm „Latweeschu Awisehm" daudſ sekmes sapnu tulkoschanâ.

Daudſ Ridsineeku, kà „Heimathè" lasams, nodomajot pee waldoschà senata eesneegt pahrsuhdsibu par Rigas rahtes pehdejeem garidsneeku eezehlumeem, uſ ko rahtei nemaſ ne-esot teesibas.

Reina meitu-skolà, Pahrdaugawâ, wakar bij klajischs ekſamens un zensuru isdalischana. Skola, kà lasitajeem wehl buhs atminams, tika atwehrta pagahjuschà gada augusta mehnesî ar 12 skolneezehm. Pirmo pusgadu skolu apmekleja 18 skolneezes, no kurahm 2 uſ seemas swehtkeem isstahjahs. Nupat notezejuschâ pusgadâ skolu apmekleja 27 skolneezes. Tà tad redsams, ka skolneetschu skaits itin brangi audsis. Preeksch nahkoschà pusgada jaw tagad wairak skolneezes peeteiktas. Ja skolneetschu skaits tà pastahwigi wairoſees, tad gan Rigas Latweeschu beedribai, kà skolas gahdneezei, drihſ ween wajadsehs eesahkt sawu skolas namu buhwet.

Jauna omnibusa linija, kà „Ztga f. St. u. L." sino, eerihkota no Krasnajas Gorkas uſ Kenguragu pa leelo Maskawas eelu un tiks atklahta 26. junijâ.

Widseme. Par lauku stahwokli daschòs Widsemes apgabalòs „Ztg. f. St. u. L." dabujuse schahdas sinas:

Walkas, Walmeeras un Zehsu aprinkòs lauku stahwoklis zaur zaurim labs, tikai pee Burtneeku esara un Ehweles draudsê weetahm krusa rudsus apkapajuse, bet ne daudſ; zitadi rudsi labi auguschi.

Seenu jaw sahkuschi plaut un sausais laiks weizina eewahkschanu. Tas ihpaschi sakams no Walkas aprinka, tapehz ka tur ari nebijis nekahds leetus; tikai 19. junijâ leetus atspirdsinaja tureenas istwihkuscho semi.

Schè klaht ari peeleekam sinu, ka Kokes muischâ 18. junija wakarâ nodega kahdas 100 asis malkas.

Linu kukainis daudſ weetâs eeradees Widsemè un Kursemè un duhschigi stradajot sawu posta darbu, noehsdams jaunos augus. Wehlà laika dehl pahrseht wairs newar, tà ka behdu pilnam janoſkatahs uſ pliko druwu.

Aiseeschanas domas uſ Eeksch-Kreewiju, kà „Eesti Postimees" raksta, Igaunu starpâ tagad eewehrojami masinajotees, tadehl ka daschi aisgahjuschee pahrnahkot wisbehdigakâ buhschanâ.

Jehkabstates tuwumâ, kà „Nowosti" sino, pehdejâ laikâ nonahwetas diwas ganu meitas. Slepkawi wehl ne-esot atrasti.

Brambergas ugunsbeedribas statuti 24. majâ apstiprinati no eekschleetu ministerijas.

Wez-Saukas Kalna-Deglu saimneeks, Krischs Silin kgs, mums peesuhtijis sinojumu, ka winsch uſ to sinu „Mahjas Weesa" 21. numurâ, kurâ eesuhtitajs sakahs dsirdejis, ka Raunas pagasta walde Tschiganu bandai nonehmuse kahdu semneeku behrnu, esot nobrauzis uſ Raunu, pehz sawa sagtà behrna mekledams, bet tur to neatradis. Tschiganeem atnemtais behrns, waj ar teesibu, jeb bes teesibas, bijis jaw eepreeksch atdots Tschiganeem atpakaſ. Tadehl behrna tehws no jauna issola **50** rbſ. tam, kas palihdſ wina behrnu atraſt.

Rewelê, 18. jun. Pilsehtas dome schodeen bij sanahkuse uſ sewischku sehdejumu, spreest par pilsehtas waldes protestu pret gubernatora zirkularu walodas jautajumâ, lai waretu tahlak suhdset senatâ. Pehz sehdejuma atklahschanas, pilsehtas galwa sinoja, ka gubernas pilsehtu-pahrwalde sawâ schodeen ahrkahrtigi noturetâ sapulzê noleeguse pilsehtas domei par mineto leetu spreest, jo walodas jautajuma apspreeschana nepeederot pee winas teesibahm.

Rewelê, 18. jun. wakarâ. Domes sapulzes beigâs domneeki v. Zur-Mühlen un barons Wrangel, no leelas majoritetes pawaditi, proponeja noturet tuhlit sewischku sehdejumu, lai waretu gubernatora zirkularu un gubernas pilsehtu-pahrwaldes nospreedumu nodot senata isspreeschanai. Pilsehtas galwa apsolija prozesiju pahrdomat.

Peterburgâ, 18. junijâ. Jaunakâ likumu krahjumâ atronahs Wisaugstaka pawehle, kas maksaschanas terminu preeksch schinî gadâ maksajamâ tirdsneezibas un amatneezibas nodokla paildsina lihdſ 1. oktoberim.

Peterburgâ, 18. jun. Keisaru Majestetu klahtbuhschanâ schodeen jaunâ admiralitetê lika kihli brunu-fregatei „Keisars Aleksanders II.", un uſ Galeeru salas korweti „Rinda" nolaida uhdenî.

Peterburgâ, 19. jun. Finanzministers islaidis zirkularu, kurâ nosazits, ka wisur brihw dedsinat brandwinu iſ kartupeleem un stehrkelehm, pee kam tik jaeewehro tahs paschas normas un tas pats kubulu satwars, kahdi nosaziti preeksch rudsu milteem. — Pruhschu prinzis Fridrikis Leopolds eezelts par 6. Leepajas infanterijas regimentes schefu.

Ari Peterburgas pilsehtas dome eekschleetu ministerijai bij eesneeguse luhgumu, lai atkauj eewest sumu nodokłus; bet ministerija scho luhgumu atraidijuse.

„Waldibas Wehstnesi" nodrukats walstspadomes Wisaugstaki apstiprinatais nolehmums par seeweeschu un nepeeauguschu strahdneeku nakts darba aisleegschanu. Aisleegums, sahkot ar 1. oktobri 1885, ismehginajuma dehl eewests uſ 3 gadeem un schim brihscham sihmejahs tikai uſ kokwilnas, linu un tuhka fabrikahm, bet sasinâ ar eekschleetu ministri finanzministrim to brihw eewest ari zitâs lihdsigâs eestahdês. Scho 3 gadu laikâ tad scho jautajumu pahrbaudihs kopâ ar behrnu darbu wispahri un resultatus apspreeschanai eesneegs peenahzigâ waldibas eestahdê.

Senata kasazijas-departamentu wadibâ notikuschas schahdas pahrgrosischanas: ziwildepartamenta preekschsehdetajs, ihstens geheimrahts Salomons eezelts par kasazijas departamenta saweenotu sapultschu un augstakahs disziplinarteesas preekschsehdetaju, un senators geheimrahts Manaseïns — par senata pirmâ departamenta un kasazijas-departamentu saweenotu sapultschu preekschsehdetaju.

Likumu krahjumâ nupat nodrukats Wisaugstaki apstiprinatais walstspadomes nolehmums par pasta un telegrafa eestahschu saweenojumu. Jaunee nosazijumi sihmejahs uſ wisu Kreewiju, isnemot Somiju, Peterburgu un Maskawu. Preeksch pasta un telegrafa pahrwaldes eerihkojami pirmàs un otràs schkiras pasta-telegrafa eezirkni, kuri sihkakus nosazijumus dabun no eekschleetu ministera; pilsehtâs un meestòs buhs pasta-telegrafa nodalas, kas peenems un issuhtits pasta un telegrafa korrespondenzijas.

Kronschtatê, 18. jun. Keisareenes Majestete schodeen pehz pusdeenas uſ jachtas „Zarewna", jachtahm „Slawianka un „Marewo" pawadot, isbrauza juhrâ.

Telegrafa sinas.

Rewalê, 19. junijâ. Pagaidu kara-teesa noteesaja uſ 15 gadeem pee zeetuma darbeem saldatus Iwanowu un Kulikowu, kuri bija apwainoti, ka sawu beedri Jakowlewu nokahwuschi un mehginajuschi, ta lihki sadedsinat.

Peterburgâ, 20. junijâ. Kà „Waldibas Wehstnesis sino, tad Keisareenes Majesteti uſ sinoto juhras zelojumu pawadot Keisara Majestete, Leelsirsts Tronamantneeks un Leelsirsts Georgs Aleksandrowitschs. Keisariskas Majestetes un Augstibas kahdas desmit deenas zeloschot pa Somijas juhru. Winu pawadonibâ atrodàs pilsjaunkundse Oserowa, pilsmarschals Obolenskis ar sawu laulato draudseni, fligeladjutants Olsufjews un pilsjaktspreekschneeks Baratinskis. — Kà tureenas lapas sino, tad juhras ministerijas pahrwaldneeks 20. junijâ doschotees pa Somu juhru uſ Sokholmu.

Frankfurtê, 19. junijâ. Liske tika no swehrinateem atsihts par wainigu, ka tas Rumsu nokahwis, un tamdehl tika noteesats uſ nahwi.

Emsâ, 19. junijâ. Keisars Wilhelms schoriht pirmo reisu gahja pastaigatees un pehz tam peenehma daschus kungus pee sarunas.

Kelnê, 19. junijâ. Kà „Kelnes awises" sino, tad erzbiskaps Paulus Melchers wehl schinî nedelâ doschotees uſ Romu pee pahwesta. Walodas tagad israhdahs par pateesahm, ka Melchers tikschot atsaukts no Kelnes un eezelts par kardinalu.

Româ, 19. junijâ. Kad Depretis bija isskaidrojis, ka ministerija tureschotees pee brihwprahtigàs politikas zenteeneem, sihmejotees uſ kolonijas-politiku, tika sapulze slehgta.

Lihdſ 21. junijam atnahkuschi 928 kugi; aisgahjuschi 934 kugi.

Atbildoschais redaktors: Ernst Plates.

Sludinajumi.

Pilsehtas walde.

No pilsehtas bodehm Daugawmalâ ir schim brihscham tahs starp Jauneem- un Schahluwahrteem atrodoschahs bodes Nr. 30, 34, 38 un 39 isihresamas.

Tee, kuri minetàs bodes gribetu ihret, teek zaur scho usaizinati, ekonomijas waldes lokali, leelâ Kehninu-eelâ Nr. 5, darba-stundâs atnahkt dehl nolihgschanas.

Rigâ, ekonomijas waldê, 22. junijâ 1885.
Nr. 1868. 2

Sehjas

pagasta walde usaizina un luhdſ katru waldi, bet it sewischki Rigas polizijas waldi, scheit peederigus un wiswatrak Rigâ apkahrtblandoschos nodoschanas nemaksatajus, kà: Jahn Tihtmani, Eduard Zihruli, Jahn Turku, Jahn Matroſ, Jahn Swaigsni ar dehlu Mikel, Mikel Strunku ar dehlu Mikel un Jahn, Martin Andreju, Aleksander Prahmu, Karl Tiliņu, Karl Stugi, Sihman Strasdu, Paul Salminu, Jakob Zihruli, Karl Jürgenſohnu, Jahn Lihzi ar dehleem Konrad, Peter un Otto, Karl Prahmu, Paul Tihtmani, Martin Lihzi ar dehlu Karl, Jahn Smalinsku, Georg Smalinsku, Bertul Stuge, Eischen Leepu, Martin Wickmanni, Dahw Bleikschu ar dehlu Mikel, Jahn Behrsinu ar dehleem Mikel un August, Mikel Meesi, Martin Radsinu un Martin Zihruli, atraschanas lahtiâ arestantigi likt schurpu atsuhtit.

Sehjas pag. waldê, 31. majâ 1885.
Pagasta wezakajs: **P. Ernstein.**
2 Skrihweris: **Sellmann.**

Sludinajums.

Sehjas pagasta peederigee balsu teesigee wihreeschi, kuri ahrpus pagasta dsihwo, teek usaizinati, 8. julijâ sch. g., plkst. 9 pr. p. pee 1 rbl. strahpes katris, wislabaki gan bes atrauschanahs uſ desmitneeku wehleschanu schejeenes pagasta namâ gribet eerasties.

Sehjas pagasta waldê, 15. junijâ 1885.
Pag. wez.: **P. Ernstein.**
3 Skr.: **Sellmann.**

Raunaspils

aisdoschanas un krahschanas kases

general-sapulze

6. julijâ sch. g., pulkst. 12, ar deenas kahrtibu:

1) rehkinu nolikschana par pagahjuschu gadu;
2) apspreedumi beedribas darischanâs pehz statuteem;
3) beedru balsu naudas sanemschana.

Raunas pilî, 19. junijâ 1885.
Direkzija.

Jauns zilweks

wehlahs weenâ jeb wairak weikalôs grahmatuweschanu un korespondenziju Kreewu walodâ usnemtees. Ari dod stundas Kreewu walodâ un konwersazijâ. Adr. sem burta X. nododamas schihs lapas ekspedizijâ. 3

Laba pusdeena

ir dabujama mahjâ un iſ mahjas, Eelschrigâ, rahtuscha plazi, „Refurses" beedribas namâ, 2 trepes augstu, blakus Schweinfurtha wihnupagraham. 3

Par eewehroschanu.

No jauna eerihkota weesniza

„Hôtel St. Petersburg"

Jelgawâ, peedahwâ pa Jahnu laiku **glihtas weesu istabas** un **labus ehdeenus par mehrenahm zenahm.** Tikai no pulkst 9 lihdſ 12 brokastis, **pusdeenas maltite** pehz kahrtes no pulkst. 12 lihdſ 6. Ihpaschi sewischka sahle preeksch familijahm eetaisita. Taisna un laba apkalposchana teek apgalwota.

Ar augstzeenibu
E. E. Goldberg.

Jelgawâ, 14. junijâ 1885.

Sina preeksch Widsemes u. Kursemes.

J. Redlich

gruntigâ un wisu wezakâ

Anglu magasinê

schinî gadâ, tapat kà preekschlaikâ, teek pahrdotas tik ween tahs ihstenahs **Steiermarkas** jeb **Ehstreiku keisara semes iskaptes,** no ta **wisu sihkstakà** kalama tehrauda, taisnas un lihkas, garas un ihsas, — tà ari tahs **patent-iskaptes** ar selta wahrdeem, no kauseta tehrauda, kuras pee sahles tik waren lipigas, kà puznasts pee bahrsdas. Aridsan tahs **garahs Pruhschu labibas** un tahs ihsàs stipràs **atwasu-** jeb **zinuiskaptes,** Italijas semes iskapschu galodinas, Strahlsuntes iskapschu akminainee un bimstein-akmina bruzekli jeb strihki, un luhdsu likt wehrâ, ka manas iskaptes un tee **Strahlsuntes iskapschu akminainee** un **bimstein-akmena iskapschu-bruzekli** jeb **strihki,** eelsch tahs leelahs Maskawas israhdischanas 1863, Rigas semkopibas israhdischanâ 1871 un Wihnes (Wien) wispasaules israhdischanâ 1873. gadâ, ar tahm scheit blakam redsamahm goda-sihmehm kluwa puschkotas; tà aridsan teek wehl pahrdoti ahmurini un laktas preeksch iskapschu kapinaschanas, grahwju schkipeles, sirgu- un gowju-kehdes, dselsu pinekli un daudſ zitadas leetas preeksch mahju waldischanas un semes uskopschanas.

Par laipnu eewehroschanu

tirgotajeem un ziteem pirzejeem.

Misina besmerus,
ihstos Anglu makschkeru peederumus,
dselsu un tehrauda lahpstas,
buhwju apsitumus,
ihstas Stihrijas iskaptes,
iskapschu galodinas un bruzeklus

peedahwâ sem apgalwoschanas, kà preze ir laba, pa **lehtahm zenahm**

G. Schönfeldt,

tehrauda-pretschu un schaujamu-rihku pahrdotawa **leelumâ,**
Rigâ, leelajâ Sin'er-eelâ Nr. 12.

Manâ un wisàs zitàs Latweeschu grahmatu pahrdotamâs tiklab Rigâ, kà ari zitàs pilsehtàs ir dabujama:

Ubags un wiksa audsekne,

jeb:

Kas mihlestibu sehj, tas preeku plauj.

Jauks stahsts, ar 12 bildehm puschkots.
Otrâ druka.
Maksà 20 kap.
Ernst Plates.

Wisadi

gatawi sahrki

teek lehti pahrdoti Peterb Ahrrigâ, Bekeru-eelâ Nr. 6a, pee **Julija Hiege.** 2

Par sinu istabu-mahldereem.

Zaur scho pasinoju, ka weenigi man no fabrikantu puses tapa nodota

kokwihsigo tapetu

un

swehdrainu (mahseraini)

nodrukas papiru

pahrdoschana preeksch Kreewijas un turu tos paschus weenmehr **leelâ iswehlê** uſ lehgera.

Aleksander Kulikowsky,

tapetu un Wihnes mehbelu krahjums, Rigâ.

Christian Seelig,

Sinder-eelâ Nr. 1,
peedahwâ:

truhkuma-josias

preeksch wihreeschem, seeweeschem un behrneem, weenkahrschas un dubultas, ar ahdu jeb gumiju pahrwilktas; katra truhkuma-josta top uſ wehleschanos preepasuta,
kruhts- jeb **sirds-josias,** no tehrauda ar ahdu pahrwilktas,
nabas- un **wehdera-josias,**
peena-suhzejus un **sihschanas pudeles** no 45 kap. sahkot,
suhzejus un **kahrpu-sargatajus,**
gumija klistir- un **seeweeschusprizes,**
gumija gaisa-spilwenus preeksch slimneekeem, lai tee ilgi gulot jehlumus nedabutu,
gumija gultas-eeleekamos no 80 kap. oleksi sahkot, 6 sortês,
gumijas stobrus un **plates,**
kanepaju stobrus,
rokas- un **tureeru-swarus,**
medizinîskus swarus,
medizinîskus un **wannas termometrus,**
gumija dsenamàs-sikſnas.

Patentes

weltawas-maschinas,

jaunakâ konstrukzija, wadmalas prefeschanai ikruhwes un **bultas** tura uſ lehgera un pahrdod par lehtu zenu

G. Pirwitz un beedra

maschinu-fabrika un dselsceetuwe Rigâ. 4

Labako blihwitu un **zinka-baltumu,**
„ **lihmi** preeksch mahldereem un galdu,
„ **mahldern-stehrkeles,**
„ **firnisu** un **terpentinu,**
„ **klorkalki** un **seepu-sahli,**

kà ari wisadas mahlderu un krahsotaju pehrwes peedahwâ par wislehtakahm zenahm

Brahli Streiff,
3 Rigâ, Sinder-eelâ Nr. 11.

Wisadus **Krimas wihnus** tura pa lehtu zenu uſ lehgera

John Neumann'a
pak-kambaris,
Eelschrigâ, Schahku-eelâ Nr. 4.

Ahdaschneeki

isees swehtdeen, 23. junijâ sch. g.

salumôs

Ganjas salâ, pee Ahdaschu muischas, ar dsedaschanu un danzoschanu pee labas ragu muskas. Sahkums pulkst. 3 pehz pusd.
Zenas: kungeem 40 kap. un dahmahm 20 k.
NB. Ja tai deenâ gaditos leetains laiks, tad isrihkojums notiks Ahdaschu walsts namâ.

Isrihkotaji.

Дозволено цензурою, г. Рига, 21. іюня 1885. г.

Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernst Plates. Rigâ pee Petera baznizas.

No polizijas atwehlets.